

„Търговска банка Д“ АД

**Консолидиран доклад за дейността
и декларация за корпоративно
управление на групата**

Доклад на независимия одитор

**Консолидиран годишен
финансов отчет**

**към 31 декември 2016 година
в съответствие с МСФО**

Надзорен съвет:

**Емел Гювен
Бахатин Гюрбюз
Валери Борисов Борисов**

Управителен съвет:

**Анна Иванова Аспарухова
Мартин Емилов Ганчев
Пламен Иванов Дерменджиев**

Изпълнителни директори:

**Анна Иванова Аспарухова
Мартин Емилов Ганчев**

**Директор дирекция планиране,
контрол и финансова отчетност:**

Елица Костова

Главен счетоводител:

Мариела Пейкова

**Директор дирекция правна и
главен юрисконсулт:**

Теодора Матеева

Адрес на управление:

**гр. София
бул. „Ген. Тотлебен” № 8**

Одитори:

АФА ООД

Съдържание:

1. КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	46 страници
2. ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	5 страници
3. КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	91 страници

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

И

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

НА

ГРУПА ТЪРГОВСКА БАНКА Д

за 2016 г.

Март 2017

I. Профил на групата

Група Търговска банка Д (Групата) включва дружеството майка (Търговска банка Д АД) и нейните дъщерни дружества. Данни за дружествата от Групата са представени по-долу:

Дружество - майка

Търговска Банка Д АД е акционерно дружество, притежаващо универсален банков лиценз за извършване на банкова дейност на територията на страната и на сделки в чужбина.

Основната дейност на банката през 2016 г. е свързана с привличане на депозити от клиенти, предоставяне на кредити на бизнес клиенти и граждани, обслужване на разплащания на клиенти в страната и в чужбина, сделки с ценни книжа, извършване на репо-сделки на междубанковия пазар, сделки с чуждестранна валута, издаване на акредитиви и гаранции и други финансови услуги в България.

Дъщерни дружества

Д Застрахователен Брокер ЕООД

През 2013 г. Търговска Банка Д АД придоби 100 % от дружествените дялове на еднолично дружество с ограничена отговорност Виза Консулт ЕООД. Банката е направила промени в търговското му наименование на Д Застрахователен брокер ЕООД и адреса на управление гр. София, р-н Красно село, бул. Ген. Тотлебен №8. Дружеството е с предмет на дейност: застрахователен брокер, осъществяване на посредничество по възлагане при сключване на застрахователни и презастрахователни договори и свързаните с тях консултантски услуги.

Д Имоти ЕООД

Дружеството е учредено през месец октомври 2013 г. от Търговска банка Д АД. Същото е със седалище и адрес на управление гр. София, р-н Красно село, бул. Ген. Тотлебен № 8. Предметът на дейност включва поупко-продажби на недвижими имоти, проектиране, обзавеждане строеж на недвижими имоти с цел продажба, отдаване под наем.

Д Лизинг ЕАД

Д Лизинг ЕАД е създадено през 2014 г. и е регистрирано като финансова институция с пълен лиценз от БНБ. Д Лизинг ЕАД е учредено като акционерно дружество с едноличен собственик на капитала Търговска банка Д АД. Към 31 декември 2016 г. дружеството е с акционерен капитал от 1 млн. лева.

1. Управление на групата

Към 31.12.2016 г. капиталът на дружеството-майка е собственост на г-н Фуат Гювен, който притежава пряко - 66,7 % от капитала и чрез компанията Фортера ЕАД с ЕИК 175194303 - 33,3 %.

Търговска банка Д АД има двустепенна система на управление с Надзорен и Управителен съвети. Надзорният съвет (НС) избира членовете на Управителния съвет (УС), одобрява овластяването на изпълнителни членове - Изпълнителни директори, и определя възнаграждението на членовете на УС.

Към 31 декември 2016 г. лицата, натоварени с общо управление на банката в лицето на Надзорният съвет включват:

- Емел Гювен – член на НС;
- Бахатин Гюрбюз – член на НС;
- Валери Борисов Борисов – член на НС, Председателстващ НС

Към 31 декември 2016 г. ръководството на банката в лицето на Управителния съвет има следния състав:

- Анна Иванова Аспарухова – Председател на УС и Изпълнителен директор;
- Мартин Емилов Ганчев - Член на УС и Изпълнителен директор;
- Пламен Иванов Дерменджиев – Член на УС.

2. Настъпили промени в управлението и по регистрацията на дружеството-майка през 2016 г.

През периода 01.01.2016 год. – 31.12.2016 год. са извършени промени в управлението и по регистрацията на Банката, както следва:

С решение от 18.12.2015 г. на Надзорния съвет на Търговска банка Д АД бе освободен от длъжността "Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор" г-н Гълъбин Николов Гълъбов. Освобождаването бе вписано в Агенцията по вписванията – Търговски регистър по партидата на банката на 05.01.2016 г.

3. Информация за лицата, управляващи и представляващи дружеството-майка

Към 31.12.2016 г. Банката има двама изпълнителни директори и трима членове на Управителния съвет:

- г-жа Анна Иванова Аспарухова – Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор;
- г-н Мартин Емилов Ганчев – Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор;
- г-н Пламен Иванов Дерменджиев – Член на Управителния съвет.

Съгласно изискванията на Закона за кредитните институции, разпоредбите на Устава на Търговска банка Д АД и търговската регистрация на дружеството, банката се представлява от всички членове на УС колективно или заедно от двама изпълнителни директори.

Изпълнителните директори и членовете на УС нямат участие в акционерния капитал на Банката.

4. Информация за лицата, управляващи и представляващи дъщерните компании

Милена Росенова Михайлова – управител на Д Застрахователен брокер ЕООД – дъщерно дружество на банката;

Катерина Христова Христова - управител на Д имоти ЕООД – дъщерно дружество на банката;

Мартин Емилов Ганчев – председател на Съвета на директорите на Д Лизинг ЕАД – дъщерно дружество на банката /същият е Член и на Управителния съвет и Изпълнителен директор на Търговска банка Д АД/;

Виктория Любомирова Невенчина - член на Съвета на директорите на Д Лизинг ЕАД – дъщерно дружество на банката;

Зорка Йорданова Самоковлийска - член на Съвета на директорите на Д Лизинг ЕАД – дъщерно дружество на банката.

През 2016 г. няма сключени договори по чл. 240 б от Търговския закон.

5. Информация по чл. 39 т.5 и т.6 от Закона за счетоводството и чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон

5.1 По чл. 39 т.5 – не е приложимо;

5.2 по чл. 187д – не е приложимо;

5.3 по чл. 247, ал. 2:

- т. 1 - Възнагражденията, получени общо през 2016 г. от членовете на НС и УС на Банката и управляващите и представляващите дъщерните дружества са в размер на 1,044 хил. лева.
- т. 2 - Няма такива сделки през 2016 год.;
- т. 3 - Не съществуват ограничения на правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството (Банката);
- т. 4 – По наше най-добро знание участията на членовете на НС и УС на Банката като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 % от капитала на други дружества, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети са:

Валери Борисов Борисов – Член на НС (за периода от 01.01.2016 до 31.12.2016 г.):

1. Елкабел АД, ЕИК 102008573 – Член на Надзорния съвет;
2. Адвокатско дружество "Борисов и Борисов", БУЛСТАТ 175640079 – управляващ;
3. Интерюс ООД, ЕИК 831644428 – съдружник с дял в капитала повече от 25 %.

Емел Гювен - Член на Надзорния съвет (за периода от 01.01.2016 до 31.12.2016 г.):

1. Варна мода, ЕИК 121063663 – Член на Съвета на директорите;
2. Елкабел АД, ЕИК 102008573 – Член на Надзорния съвет;
3. Гама Инвест АД, ЕИК 831283821 – Член на Съвета на директорите;
4. Алфа Дери Конфексион Туризъм, Турция – Член на Съвета на директорите.

Бахатин Гюрбюз - Член на НС (за периода от 01.01.2016 до 31.12.2016 г.):

1. Alternatifbank A.S. Istanbul, Turkey (Алтернатиф Банк, Турция) – Член на Съвета на директорите.

Мартин Емилов Ганчев - Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор (за периода 01.01.2016 – 31.12.2016 г.):

1. Д лизинг ЕАД, ЕИК 203159604 – Председател на Съвета на директорите.

**Забележка: Д Лизинг ЕАД е дъщерно дружество на Търговска банка Д АД.*

Пламен Иванов Дерменджиев - Член на Управителния съвет (за периода 01.01.2016 – 31.12.2016 г.):

1. Фонд за устойчиво градско развитие на София ЕАД, ЕИК 202033232 – Член на Надзорния съвет.

- т. 5 – По наше най-добро знание през 2016 год. няма сключени договори по чл. 240б от Търговския закон.

II. Седалище и адрес на управление на Групата

Седалището и адресът на управление на групата Търговска банка Д е: гр. София, Столична община, район Красно село, бул. Ген. Тотлебен № 8.

III. Отговорност на ръководството на групата

Съгласно българското законодателство Ръководството на Групата Търговска банка Д е задължено да изготвя годишни финансови отчети за всяка финансова година, които да отразяват достоверно имущественото и финансово състояние на групата към края на съответния отчетен период, както и финансовите резултати за този период.

При изготвянето на тези отчети Ръководството потвърждава, че:

- използваната счетоводна политика е подходяща и е прилагана последователно;
- направените необходими преценки и предположения са в съответствие с принципа на предпазливостта;
- са използвани последователно приложимите счетоводни стандарти по закон;
- годишният консолидиран финансов отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството декларира, че:

- където е необходимо, е направило най-добри приблизителни преценки и решения;
- се е придържало към всички Международни стандарти за финансови отчети, приложими съгласно националното счетоводно законодателство за банките в България;
- годишният консолидиран финансов отчет разкрива състоянието на Групата с разумна степен на точност;
- е предприело всички възможни мерки за опазване на активите на Банката и дъщерните ѝ дружества и предотвратяване на измами.

IV. Съучастия и членство в организации

- Асоциация на банките в България;
- Българска фондова борса – София АД;
- Борика-Банксервиз АД;
- Централен депозитар АД;
- MasterCard International;
- S.W.I.F.T.;
- European Payments Council - SEPA Credit Transfer Scheme;
- Асоциация за сигурност на банковите разплащания (БАСКР);
- Българо-турска индустриална камара;
- Дружество на български и турски бизнесмени (БУЛТИШ);
- Североизточна Българо -Турска търговско индустриална камара.

Групата Търговска банка Д участва или е агент в следните платежни системи и доставчици на платежни услуги:

- Банкова организация за разплащания с използване на карти (БОРИКА);
- Банкова интегрирана система за електронни разплащания (БИСЕРА и БИСЕРА7-EUR);
- Системата за брутен сетълмент в реално време (РИНГС);
- Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в евро в реално време (TARGET2);
- Агент на WESTERN UNION;
- Агент на EasyPay.

V. Клонова мрежа

В съответствие с чл.39 т.7 от Закона за счетоводството групата представя структурните звена и промените, които са правени през 2016 година.

Към 1 януари 2016 г. групата осъществява своите функции с 58 структурни звена, в това число: Централно управление, 5 Регионални Финансови Центъра (РФЦ), 30 Финансови Центъра(ФЦ), 12 Офиса и 10 Изнесени работни места (ИРМ), разположени в различни градове на страната. Регионалните финансови центрове функционират като регионални центрове(РЦ), насочени към работата в сегмент средни и големи корпоративни клиенти– РЦ София, РЦ Пловдив, РЦ Бургас, РЦ Варна и РЦ Плевен.

През 2016 не са правени структурни промени и към 31 декември 2016 г. структурните звена са същите, както в началото на годината.

VI. Финансови показатели на групата

В съответствие с чл.39. т 1 и 2 от Закона за счетоводството групата представя финансови и нефинансови показатели, представящи развитието на групата.

През 2016 г. групата Търговска банка Д продължи да посреща успешно предизвикателствата, свързани с високата конкуренция на банковия пазар в България и трудностите, произтичащи от силно лимитираната бизнес активност. Групата успя не само да устои на въздействието на трудната макроикономическа среда, но и да се фокусира върху променящите се нужди на клиентите, като предложи конкурентни продукти и услуги. През годината групата Търговска банка Д успя да насочи своята бизнес стратегия основно към:

- продължаване на работата по оптимизиране на управлението на активите и пасивите;
- увеличаване на броя на корпоративните и индивидуалните клиенти и обема на операциите;
- по-нататъшно повишаване на качество и ефективността от предлаганите банкови услуги и продукти, свързани с основните банкови операции – привличане на депозити и предоставяне на финансиране по различни проекти на клиенти;
- оптимизиране и повишаване качеството на кредитния портфейл;
- повишаване на ефективността при управление на риска;
- предоставяне на конкурентно обслужване чрез развитие на информационните технологии.

ОСНОВНИ ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ-КОНСОЛИДИРАНИ ДАННИ

Финансови резултати (хил.лв)	2015	2016	Изменение	
Нетен доход от лихви	19 832	21 254	1 422	7%
Нетен доход от такси и комисионни	8 186	7 554	(632)	-8%
Нетен доход от търговски операции	3 109	9 008	5 899	190%
Друг доход от дейността, нетно	2 047	3 149	1 102	54%
Оперативен доход	33 174	40 965	7 791	23%
Административни разходи за дейността	(23 008)	(22 418)	590	-3%
Резултат преди обезценка	10 166	18 547	8 381	82%
Нетни загуби за обезценка финансови активи	(9 063)	(17 020)	(7 957)	88%
Нетни загуби от обезценка на нефинансови активи	(485)	(449)	36	-7%
Печалба преди данък върху печалбата	618	1 078	460	74%
Балансови показатели (хил.лв)	2015	2016		
Общо Активи	672 834	726 382	53 548	8%
Предоставени кредити и аванси на клиенти(брутни)	357 458	395 939	38 481	11%
Вземания от банки	49 097	45 966	(3 131)	-6%
Ценни книжа	176 076	137 742	(38 334)	-22%
Задължения към клиенти	570 356	620 133	49 777	9%
Задължения към банки	5 008	10 991	5 983	119%
Собствен капитал	91 340	92 072	732	1%
Основни съотношения (%)	2015	2016		
Съотношение брутни кредити спрямо депозити	62,7	63,8	1,2	
Балансови провизии спрямо брутни кредити	8,5	9,5	1,0	
Съотношение разходи/оперативен доход	69,4	52,0	- 17,4	
Нетен доход от лихви спрямо общо активи	2,9	2,9	- 0,0	
Съотношение на обезценка към кредити	2,5	4,3	1,8	
Възвръщаемост на активите	0,1	0,1	0,1	
Възвръщаемост на собствения капитал	0,7	1,2	0,5	
Обща капиталова адекватност	20,1	19,1	- 1,0	
Коефициент на ликвидни активи	27,5	34,5	7,0	

Общият размер на активите на група Търговска банка Д към края на 2016 година е 726 милиона лева като отбелязва увеличение спрямо 2015 година с 8%.

Брутният размер на предоставените кредити и аванси на клиенти нараства с 11% или 38,4 млн. лева на годишна база. Размерът на привлечените средства от клиенти към 31.12.2016 година е 620 млн. лева или увеличение с 9% на годишна база.

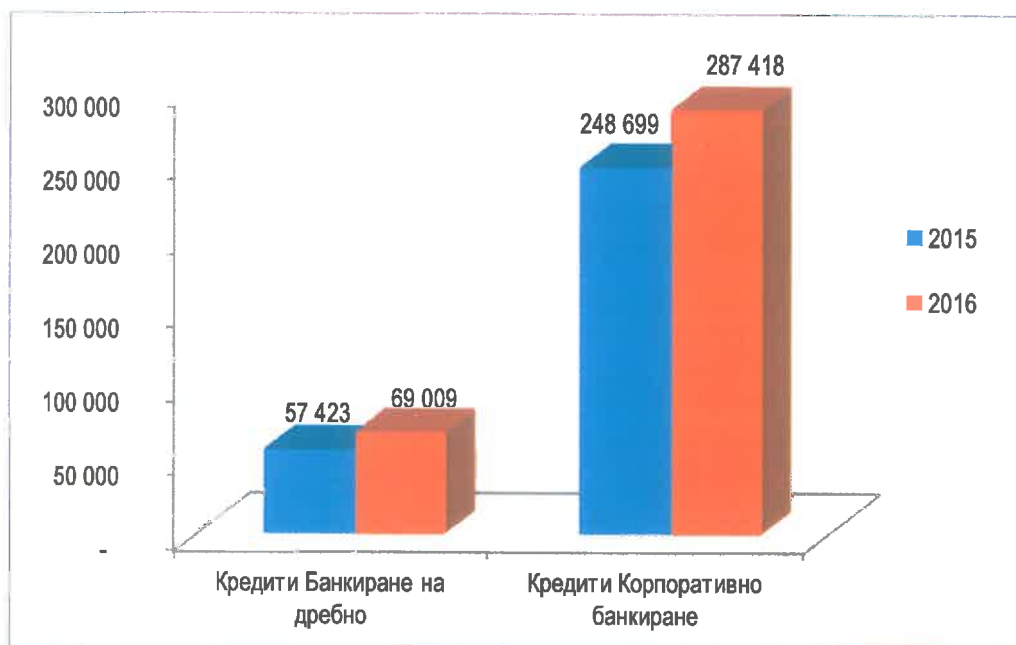
Вземанията от банки намаляват с 6% на годишна база, обусловено от значителната ликвидност на Банката и търсенето на възможност за оптимално ефективно управление на ликвидността.

Оперативен доход нараства на годишна база със 7,8 мил. лв. Основен принос за това има успешното реструктуриране цената на привлечения ресурс, както и реализираните печалби от операции в чуждестранна валута.

Банката премина успешно прегледа на качеството на активите и стрес теста, проведени съгласно изискванията и методологията на Европейската централна банка, гарантиращи прозрачност и унифициран подход. Прегледът на качеството на активите включваше оценка на прилаганите от Банката правила, политики и процедури, чиято адекватност и съответствие със стандартите бяха потвърдени в хода на проверката.

Отчетените резултати показват, че Д Банк е преминала успешно теста, като отчита капиталова адекватност за 2015 г. от 20,1%, а процентът при прегледа на качеството на активите е 19,9%. Банката покрива също така и минималните изисквания за капиталова адекватност, съгласно СЕТ1 до края на 2018 г., като при базисния (нормален) сценарий постигнатите нива са 20,4%, а при утежнения (неблагоприятен) вариант те са 13,7%.

Предоставени кредити

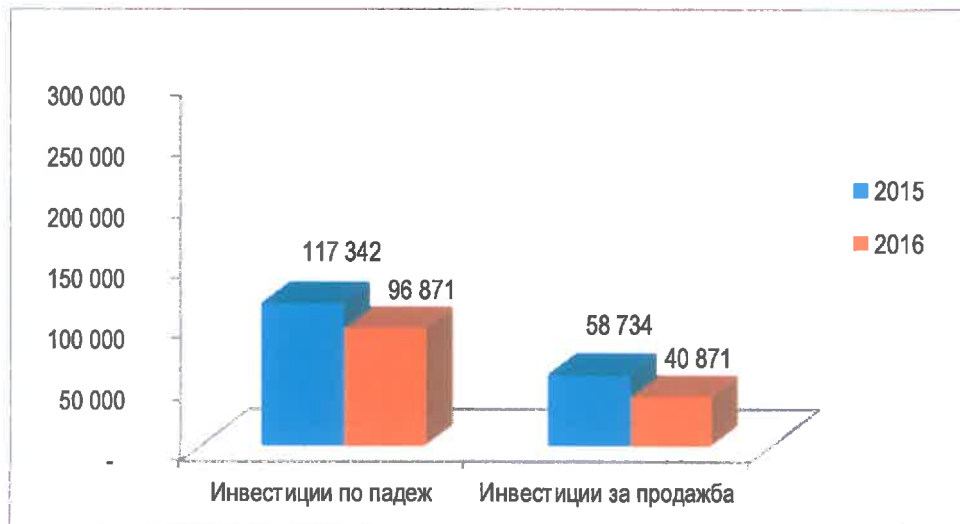
*Корпоративно банкиране включва бюджетни и публични клиенти (изключени съдебни и присъдени)

*Банкиране на дребно включва граждани и малки бизнес клиенти (изключени съдебни и присъдени)

През 2016 година делът на корпоративните кредити на групата представлява 73% от brutния портфейл на Групата. Корпоративният портфейл бележи ръст на годишна база от 15,6% или 38,7 млн. лв.

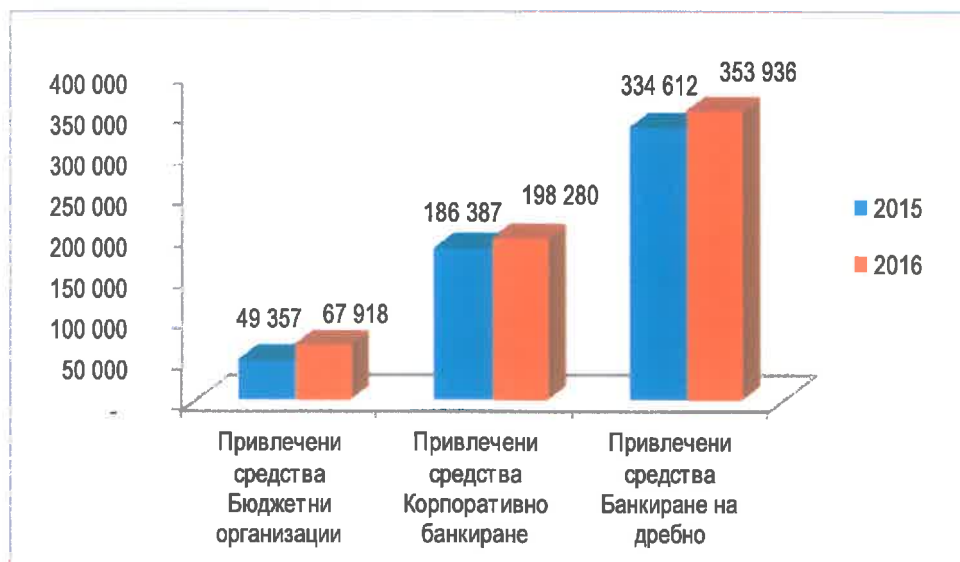
Кредитите Банкиране на дребно нарастват с 20% на годишна база. Потребителските и жилищните кредити бележат ръст съответно 4 млн. лева и 7 млн. лева.

Ценни книжа

През 2016 година Банката намалява портфейла си от ценни книжа с 38 млн. лева, като намалението в книжа, класифицирани като държани до падеж е в размер на 20 млн. лева и намаление с 18 млн. лева при книжата, категоризирани като държани за продажба.

Привлечени средства

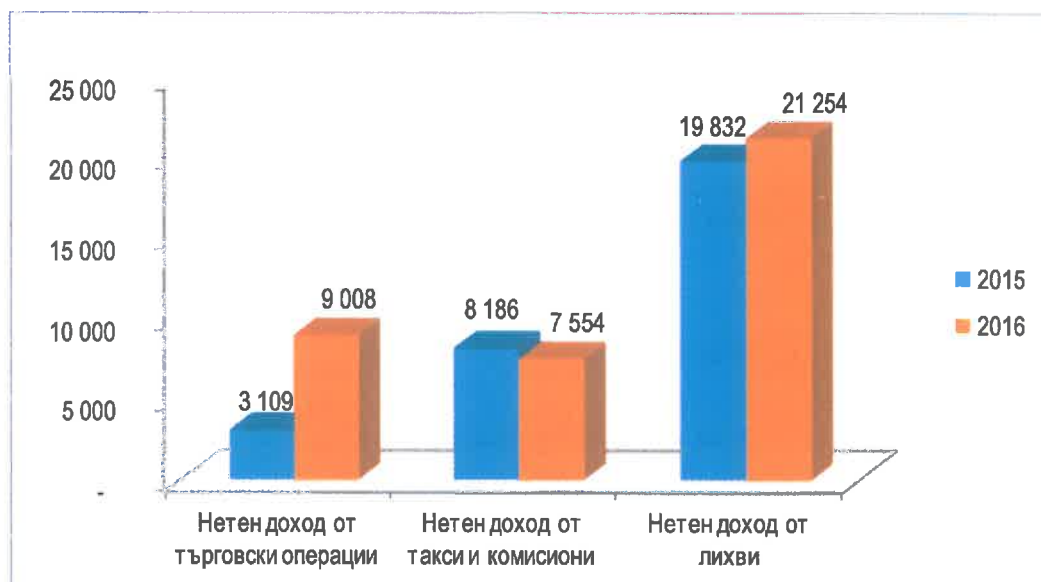

Привлечените средства в корпоративно банкиране регистрират ръст на годишна база в размер на 6% или 11,8 млн. лева. През 2016 година Банката коригира лихвените проценти в посока надолу с цел позициониране на средни нива за банковата система. Паралелно с това, Банката се стреми да води балансирана политика по отношение на управлението на активите и пасивите, с цел оптимизация на постигнатите резултати.

Привлечените средства от бюджетни организации се увеличават с 18,5 млн. лева на годишна база.

Увеличението в привлечените средства Банкиране на дребно на годишна база е 19,3 млн. лева. През 2016 година Банката намали лихвените проценти по привлечени средства на граждани и юридически лица в съответствие с наблюдаваните пазарни тенденции през 2016 година.

Оперативен доход

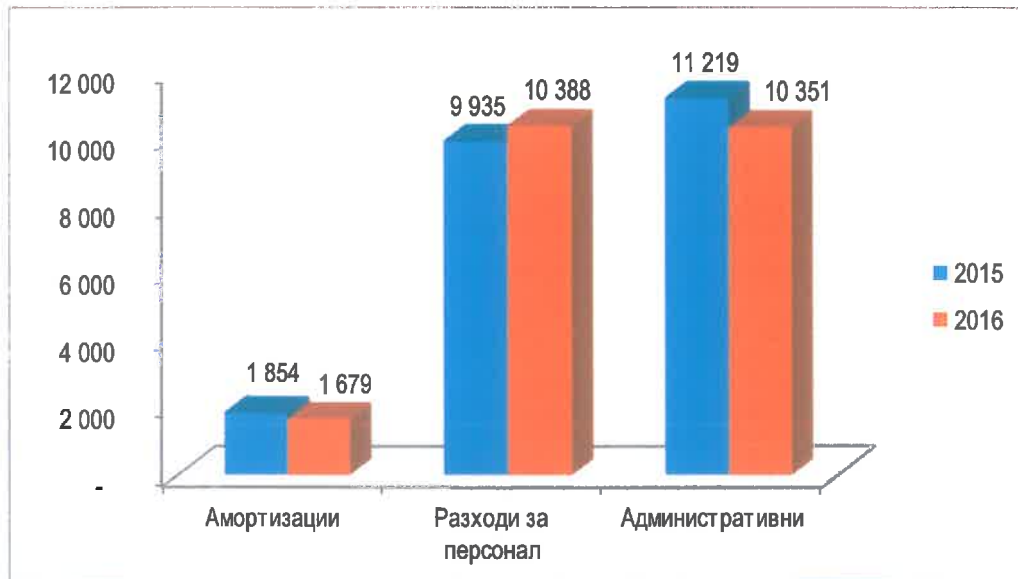

Нетния оперативен доход на групата през 2016 година достигна 41 млн. лева като нараства с 23% или 7,8 млн. лева.

Нарастването на нетния доход от лихви на годишна база е 7% .

Приходите от такси и комисионни остават без съществено изменение спрямо миналата година – 8 млн. лева.

Оперативни разходи

Оперативните разходи на Групата са строго контролирани като през 2016 година намаляват с 0,5 мил. лв. спрямо 2015.

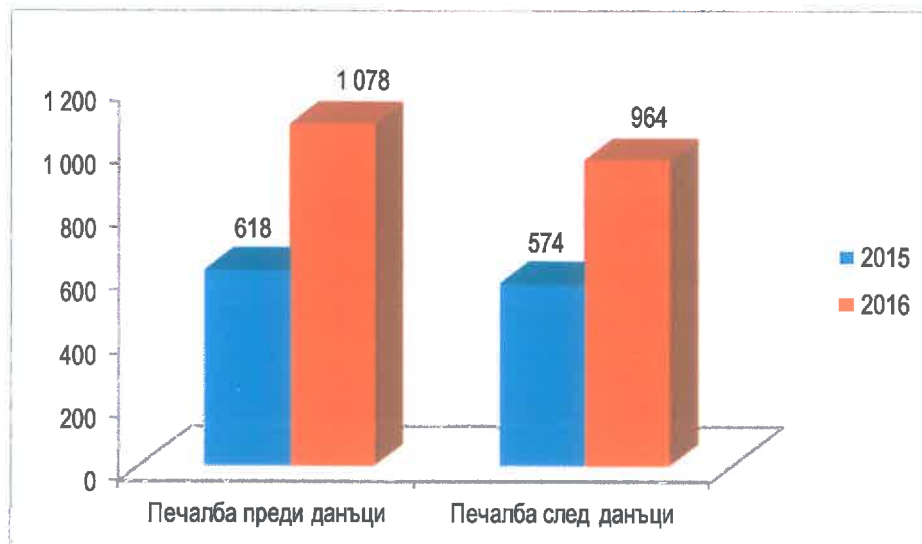
Разходите за персонал през 2016 година нарастват с 5% на годишна база като това е обусловено от реорганизации в Банката.

Групата реализира намаление на административните разходи на годишна база, обусловено основно от годишна вноска за 2015 г. към Фонда за реструктуриране на Банките, определен в Делегиран Регламент 2015/63 и в съответствие с приложимите изисквания на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитните институции и инвестиционните посредници.

Разходи за обезценка

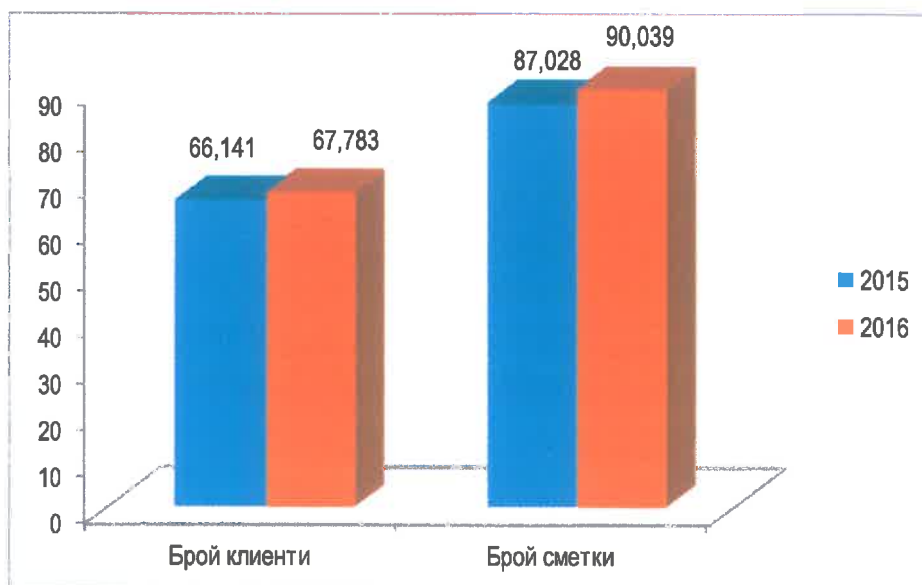
Разходите за обезценка през 2016 година достигат 17 млн. лева. Коефициентът на балансови провизии спрямо кредити към края на 2016 година достига 9,5% спрямо 8,5% през 2015 година.

Нетен резултат

През 2016 година групата успява да увеличи нетният си резултат и да подобри основните показатели за рентабилност и ефективност.

Брой клиенти и сметки

През 2016 година броят клиенти на банката нараства с 2%, нарастването на брой активни сметки е 3% на годишна база.

VII. Управление на риска

В съответствие с чл. 45 във връзка с чл. 39 т. 8 от закон за счетоводството, групата представя политиката си по отношение управлението на рисковете и експозицията на групата към съответния риск.

1. Кредитен риск

Кредитен риск и риск от контрагента е текущият или потенциален риск за приходите и капитала, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по който и да е сключен договор с групата и/или невъзможността да действа в съответствие с договорните условия. Кредитният риск включва транзакционния риск, риска от обезпечението (остатъчен риск), държавния риск, и риск от концентрация. Кредитният риск произтича основно от кредитната дейност на дружествата от групата, включващи Корпоративно банкиране и Банкиране на дребно. Групата е изложена на кредитен риск, произтичащ от други дейности, като например инвестиции в дългови ценни книжа, търговски дейности, капиталови пазари и други споразумения. Кредитният риск е най-големият риск, пред който групата е изправена. Той е управляван и се контролира чрез централизирани специални рискови звена в Групата.

Транзакционният риск се отнася до отделните кредити и по същество се оценява вероятността кредитополучател да бъде в състояние да изплати задължението си, както и на крайната загуба в случай на неплатежоспособност на кредитополучателя след като бъде реализирано обезпечението по кредита и бъдат приложени други смекчаващи фактори.

Рискът от обезпечението най-вече се състои от:

- Риск от рязък спад в стойността на обезпеченията;
- Обезпеченията стават неликвидни и непродаваеми;
- Не достатъчни процедури или неизпълнение на правилните стъпки, потвърждаващи приложимостта на договорите за обезпечение във всички относими юрисдикции.

Риск от влошаване на кредитния рейтинг или финансовото състояние на кредитополучател е текущият или потенциален риск за приходите и капитала на групата, възникващ в следствие на влошаване на финансовото състояние на кредитополучател и/или намаляване на вътрешната или външна кредитна оценка на кредитополучател.

Рискът от концентрация засяга експозициите (преки или непреки), които могат да възникнат в рамките на отделна категория риск или между различни категории риск в групата и които могат да предизвикат: достатъчно големи загуби, застрашаващи

финансовото състояние и/или способността на групата да поддържа основните си дейности или съществена промяна в рисковия профил на групата.

Групата определя рискът от концентрация като един от важните потенциални източници на големи загуби, които могат да окажат съществено влияние върху финансовия ѝ резултат и капитала.

Рискът от концентрация се разглежда както от гледна точка на балансовите експозиции на групата, така и от гледна точка на задбалансовите ѝ експозиции и експозиции, произтичащи от различните финансови инструменти. Рискът от концентрация по актива е тясно свързан с кредитния риск, анализиран и измерван като част от общия процес на управление на кредитния риск, но може да се прояви във всеки друг вид риск.

Групата структурира нивата на кредитния риск, който поема, чрез поставяне на определени лимити за приемлив риск по отношение на един кредитополучател или група кредитополучатели, по отношение на отрасли. Експозицията към банки и финансови институции, се ограничава допълнително чрез подлимити, обхващащи балансовите и задбалансовите експозиции. Ефективната диверсификация на кредитния портфейл на групата е основен приоритет.

Управлението на специфичния кредитен риск се осъществява от Провизионния съвет на дружеството-майка и се наблюдава от Управителния съвет. Функцията по управление на кредитния риск осигурява прилагането на подходяща политика и съответствието на тази политика със свързаните процедури и контроли за текущо наблюдение на всеки вид кредитна експозиция.

Ръководството на дружеството-майка текущо следи кредитния риск от концентрация на финансовите активи по сектори на икономиката, а така също и по отделни контрагенти на база на утвърдени лимити. Регулаторните лимити и вътрешното банковите лимити за максимални експозиции към едно лице и икономически свързани лица, в т. ч. към банки-контрагенти се оценяват и анализират периодично. Общата кредитна експозиция към отделен отрасъл като процент от общия кредитен портфейл се проследява периодично и се разглежда от Управителния съвет на банката.

Максималната експозиция към кредитен риск на групата, включваща финансови активи, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние и условни ангажименти, отчетени задбалансово е оповестена в *Приложение № 3.1 Кредитен риск* към консолидирания годишен финансов отчет на групата за 2016 г.

2. Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, при който стойността на даден инструмент се колебае в резултат на промени в пазарните цени, независимо дали тези промени са причинени от

фактори, характерни за отделните инструменти или за техния издател (контрагент), или от фактори, отнасящи се до всички инструменти търгувани на пазара и вероятността, тези промени да повлияят отрицателно на финансовото състояние на групата. Най-често срещани рискови фактори за пазарен риск са лихвените проценти, валутните курсове, цените на борсовите стоки, цените на капиталовите съучастия и други пазарни променливи. Пазарният риск може да е функция на един, на няколко или на всички фактори и в много случаи той може да е изключително сложен.

Една от целите на групата е да се определи нивото на пазарния риск, който групата като цяло е готова да поеме. Рисковият апетит по отношение на пазарния риск следва да се оценява с оглед запазване на капитала на дружествата в групата, както и възможността за излагане на други рискове. Основната насока е да се увеличи възвращаемостта, като същевременно експозициите изложени на пазарен риск се поддържат в или под предварително определено ниво.

Групата е дефинирала рисковата рамка по отношение на сделките и инвестициите във финансови инструменти чрез въвеждане на лимити по видове финансови инструменти, лимити по контрагенти, лимити по държави, VaR лимит за портфейла от ценни книжа, лимит за модифицирана дюрация, индивидуални лимити. Бенчмаркът отразява дългосрочната инвестиционна стратегия по отношение на комбинацията между пазарен и кредитен риск, който ръководствата на дружествата от групата са склонни да поеме за постигане на поставените пред групата инвестиционни цели. Управлението на пазарния риск има за цел да:

- предпазва групата срещу непредвидени пазарни загуби и допринася за стабилността на печалбата чрез независими идентификация, оценка и разбиране на пазарните рискове, присъщи на бизнеса;
- разработване на прозрачна, обективна и последователна информация за пазарния риск, като основа за начина за вземане на решения;
- определят рамката и минималния стандарт за контрол и управление на пазарния риск в цялата банка;
- осигуряване на съответствие с нормативните изисквания на местни и чуждестранни регулатори;
- създаване на рамка, която в крайна сметка ще позволи на групата да получи конкурентно предимство чрез основано на риска вземане на решения.

3. Лихвен риск

Лихвен риск е текущият или потенциален риск от промяна на дохода и капитала на групата в резултат на неблагоприятно изменение в лихвените проценти. Той се изразява във възможността приходите на групата да бъдат намалени или разходите да

бъдат увеличени в резултат на настъпили изменения в нивата на основните лихвени скали.

Групата е изложена на лихвен риск, когато лихвената чувствителност на нейните активи не съответства на лихвената чувствителност на пасивите. Посредством управлението на лихвения риск групата се стреми към стабилизиране на разликата между лихвените приходи и лихвените разходи, с цел осигуряване адекватна рентабилност и висока стойност, при приемливо ниво на риск. Разглеждането на лихвения риск от гледна точка както на дохода, така и на икономическата стойност е с особена важност. Променливостта на доходите е отправна точка за лихвения анализ, тъй като значително намаление в доходите може да застраши нивото на капиталовата адекватност. Измерването на ефекта върху икономическата стойност (настоящата стойност на очакваните нетни входящи парични потоци в групата), обаче дава по-изчерпателна представа за потенциалните дългосрочни ефекти върху цялостната експозиция на групата. Разликата между лихвочувствителните активи и лихвочувствителните пасиви в отделните матуритетни зони е така наречения метод на дисбаланс или GAP.

В зависимост от конкретните условия се използват следните подходи при управлението на лихвения риск, прилагайки метода на дисбаланса :

- Балансираност - осигуряване на паритет между лихвочувствителните активи и пасиви на групата;
- Преструктуриране на портфейлите от активи и пасиви при възникването на циклични изменения на лихвените проценти;
- Определяне размера на лихвените проценти, както и техния вид (фиксиран или променлив), по активите и пасивите на групата в зависимост от тенденциите на развитие на вътрешния и международни финансови пазари.

Експозицията на групата по отношение на лихвения риск към 31.12.2016 година е оповестен в *Приложение № 3.2.1. Лихвен риск* от приложенията към консолидирания годишен финансов отчет на групата към 31.12.2016 г.

4. Валутен риск

Валутният риск е риск от настъпване на загуби, свързани с позициите на групата в чуждестранна валута. Тези позиции предизвикват специфичен риск, произтичащ от равнището на обменния курс на различните видове валути спрямо националната валута. Той се определя от обстоятелството, че когато групата има открита позиция в чуждестранна валута (активите във валута не са равни на пасивите в същата валута), процесът на преценка на същите формира положителни или отрицателни курсови разлики за групата. Групата контролира валутния риск чрез стриктен ежедневен мониторинг и система от лимити.

Експозицията на групата по отношение на валутния риск към 31.12.2016 година е оповестен в *Приложение № 3.2.2. Валутен и ценови риск* от приложенията към консолидирания годишен финансов отчет на групата към 31.12.2016 г.

5. Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява риска от невъзможността на групата да посрещне текущите и потенциалните си задължения, свързани с плащания, когато те са дължими, без да понесе неприемливи загуби.

За да управлява риска, групата поддържа във всеки момент високо ликвидни активи в различни валути. Контролът и следенето на общата ликвидност се извършват текущо от Комитета за управление на активите и пасивите в Банката (КУАП).

Експозицията на групата по отношение на ликвидния риск към 31.12.2016 година е оповестен в *Приложение № 3.3. Ликвиден риск* от приложенията към консолидирания годишен финансов отчет на групата към 31.12.2016 г.

6. Операционен риск

Операционен риск е рискът от загуба, произтичаща от неадекватни или не добре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития, в резултат на вътрешни измами, външни измами, неподходящи практики по отношение на заетост или на безопасност на работното място или назначаване на служители, посредствено клиент, продуктови или бизнес практики, повреди или унищожаване на активи или работещи сайтове, повреди в ИТ система, телекомуникациите или други технологии, или неизправности или грешки в изпълнението на операциите, въвеждане, обработка или доставка. Този риск включва ИТ риск, правен риск и риск от неспазване на правилата. ИТ риск е текущият или потенциален риск за приходите и капитала, възникващ от неадекватни информационни технологии и процеси, в смисъл на цялостност и последователност на информационните потоци и възможността за тяхното управление и контрол, или възникващо от неадекватна ИТ стратегия и политика или от неадекватна употреба на тези технологии в групата.

Правен риск и риск от неспазване на правилата са текущият или потенциален риск за приходите и капитала, възникващ от нарушение или неспазване на закони, правила, указания, споразумения, препоръчани практики и етични стандарти.

Основната цел при управлението на операционните рискове е да опази (съхрани) активите на групата и нейната репутация и да осигури организационна и финансова оптимизация (ефикасност). Управлението на риска следва да гарантира, че се осигурява ефективно прилагане на рисковата рамка и че има добре дефинирани стъпки. Целта е да се подпомогне по-добре процеса на вземане на решения чрез добро разбиране на

рисковете и тяхното вероятно влияние. Групата се стреми да създаде и поддържа системен и последователен подход за идентифициране и управление на риска; да актуализира и надеждно имплементира рамката на риска, в съответствие с най-добрите практики и законодателни изисквания; да предвиди и осигури превенция на рисковете и свеждането им до минимум; да създаде условия за спазване на здравословни, безопасни условия на труд и равно третиране интересите на служителите; да осигури достатъчност на застрахователното покритие и спазване на изискванията за съответствие с действащата нормативна уредба; да предприеме мерки по предотвратяване на щети, загуби, наранявания, смърт, както и намаляване на цената на риска; да осигури начини и възможности за споделяне, повишаване на осведомеността и обучение на всички служители в групата относно идентифициране на рисковете и тяхното въздействие.

Експозицията на групата по отношение на операционния риск към 31.12.2016 година е оповестена в *Приложение № 3.4. Управление на собствения капитал* от приложенията към консолидирания годишен финансов отчет на групата към 31.12.2016 г.

VIII. Оперативна дейност на групата

1. Корпоративно банкиране

През изминалата 2016 година, може да се счете, че вече бяха налични преимуществата от предприетата стратегия за реструктурирането в дружеството-майка (банката), през 2014 и 2015 година, което в по-лека степен обхвана и дивизията по Корпоративно банкиране. В резултат вече е налична висока степен на гъвкавост и екипност, които доведоха до значителна степен на синергия, ефективност и най-вече повишаване на качеството на дейността на звеното.

Благодарение на това, през изминалата година, бяха постигнати няколко основни цели, пряко допринасящи за стабилното развитие на дружеството-майка (банката), респ. групата като цяло.

Основното предизвикателство за банката, през годината бе провеждането на Преглед на качеството на активите и последствие, провеждане на Стрес тест. Приблизително 70.00% от размера на портфейла на Корпоративно банкиране подлежеше на преглед като звеното бе пряко ангажирано с оперативните дейности по провеждане на проверката. В резултат на положените усилия, може да се счете, че оценката премина успешно за звеното, като допълнителните провизии бяха несъществени по размер. Въз основа на това, обосновано може да се твърди, че политиката за развитие на стабилен и приемливо рисков корпоративен портфейл вече е факт.

Независимо от допълнително поетите ангажименти от страна на дирекцията, свързани с проведената проверка, това не повлия и на изпълнението на заложените

цели в бюджета на звеното за 2016 година по отношение на обем на кредитния портфейл и планиран среден лихвен процент по него. В резултат бяха сключени 205 нови кредитни сделки. Общо дивизията по Корпоративно банкиране успя да договори кредитни експозиции в размер на 223 милиона лева, от които ефективно усвоени 148 милиона лева, което доведе и до изпълнение на заложения годишен план. Въз основа на това портфейлът за среден и голям корпоративен сегмент достигна размер от 252 милиона лева, което представлява нетен ръст в размер на около 52 милиона лева или почти 26%. Същият е разпределен между голям и среден сегмент в пропорция 26/74, което кореспондира с политиката за диверсификация на риска и недопускане на големи концентрации. Макар и постигането на задоволителен ръст, продължава да се поддържа умерено ниво на риск апетит, като не се наблюдават необичайни и неуправляеми влошавания в качеството на портфейла.

В допълнение, поради реализираната кредитна експанзия, през четвъртото тримесечие бе проведена активна кампания по набиране на допълнителен депозитен ресурс, който да позволи по-нататъшното динамично развитие на кредитния портфейл. Благодарение на бързината и ефективността, може да се определи, че кампанията беше успешна.

За предстоящата 2017 година, дирекция Корпоративно банкиране си поставя още по-амбициозна цел, а именно нарастване на портфейла с около 26%, достигайки размер от приблизително 320 милиона лева. Наред с това през предстоящата година се очаква и по-цялостно изпълнение по поставените планове за нетна лихвена доходност, и най-вече по доходността от такси и комисионни.

За постигане на горепосочените цели, екипът на дирекция Корпоративно банкиране, ще се води от предоставянето на висококачествено и гъвкаво обслужване на текущите клиенти, които се очаква през предстоящата 2017 година допълнително да разрастват своите бизнес начинания. От друга страна, през изминалата година се наблюдаваше повишаване на комплицитността на сключваните кредитни сделки, както и навлизане в по-различни ниши на кредитния пазар, което е доказателство за развитието на способностите на екипа за разширяване на портфолиото от корпоративни клиенти на дружеството – майка (банката).

2. Банкиране на дребно

През 2016г. в дружеството-майка (банката) продължи успешното развитие на сегмент Банкиране на дребно. Чрез структурни промени в централно управление бе създаден нов модел на управление в направление „Банкиране на дребно“, който позволи да се подобри ефективността на кредитния процес, мониторинга и управлението на продажбите. През годината продължиха усилията за подобряване на процесите и продуктите, както и за увеличаване на търговската активност в цялата клонова мрежа. В

банката се запази тенденция за увеличаване на броя на клиентите и в двете направления на Банкиране на дребно – физически лица и Малък бизнес.

През изминалата година бе увеличен и броя на нов отпуснатите кредити при високо ниво на качество на кредитния портфейл. Кредитният портфейл в Банкиране на дребно се увеличи с 11,3 млн. лева като нарастването е 20% на годишна база.

Пазарът на кредитни продукти за физически лица, през изминалата година, се характеризираше с увеличено търсене на кредити за покупка на недвижими имоти, в следствие на намалените лихвени нива по депозитни продукти и умерено търсене на кредити за текущи нужди, при висока конкуренция между финансовите институции и намаляващи лихви по кредитните продукти. С цел запазване на добър ритъм на продажби и увеличаване на кредитния портфейл приложихме мерки, които бяха свързани с намаляване на лихвените нива по основните видове кредити и предлагане на специални оферти за отделни групи клиенти, с които се целеше и увеличаване на кръстосаните продажби. През годината бе отчетено нарастване в броя и обема на ново отпуснатите кредити в двата основни портфейла – жилищни и потребителски кредити за физически лица. При жилищните кредити нарастването е с 7 млн. лева или 51%, а при потребителските кредити – с 4,1 млн. лева или 22% спрямо края на 2015г.

През цялата година имаше силно изразена тенденция за намаляване на лихвените нива по депозитни и спестовни продукти за физически лица, което наложи изготвянето на чести анализи и преразглеждане на лихвените условия по нашите депозитни продукти. Чрез въвеждането на нови продукти и активна кампания за привличане на средства по нови депозити за граждани бе постигнато увеличение на привлечените средства с 6% или 19,2 млн. лева към края на 2016г. В резултат на оптимизирането на лихвените проценти по привлечените средства през цялата година разходите за лихви са с 58% или 3,9 млн. лв. по-малко спрямо предходната година.

През 2016 г. бе реализирано увеличение в броя и обема на ново отпуснатите кредити в сегмент Малък бизнес, но поради погашения през годината от целеви групи клиенти, не успяхме да реализираме планираният ръст на портфейла. Отчетохме минимално намаление с 0,06% годишната база. Обемът на отпуснатите нови кредити спрямо предходната година е увеличен с 9%, а броят на активните клиенти нараства с 8,8% спрямо края на 2015г.

За изпълнение на целите в сегмент Малък бизнес банката продължи търговските си инициативи за насърчаване и увеличаване на продажбите в клоновата мрежа, като това беше подкрепено с подобряване на кредитните продукти насочени към целеви сектори и различни кампании за увеличаване на кръстосаните продажби. Привлечените средства по разплащателни сметки и депозити от малки компании се увеличиха с 9.4 млн. лева на годишна база.

Годината беше изключително динамична по отношение на промените в лихвените нива. През 2016г. дружеството-майка (банката) актуализира лихвите си

многократно, догонвайки намаленията на лихвите от големите банки и позиционирайки кредитите и депозитите на „Търговска банка Д“ АД по-близо до групата на утвърдените банки.

В средата на 2016г. банката успешно внедри нова услуга за отдалечено банкиране Д банк Онлайн. В допълнение към традиционните левови и валутни операции, новата платформа предоставя допълнителен богат спектър от нови функционалности като: директно откриване на спестовни продукти, заявяване на дебитна карта, преглед на състоянието по спестовни, депозитни и кредитни продукти, заявяване на кредитни карти и други. След пускането на услугата бе регистриран ръст на активните клиенти, които я ползват с 6%.

Към услугата Д инфо бе създадено ново допълнение, което генерира SMS известия при Reversal на операция осъществена с дебитна/кредитна карта. Отчетено бе увеличение в броя на абонатите, които използват Д инфо до 85% от всички активни клиенти на банката.

През 2016г. картовата дейност продължи своето развитие като дружеството-майка (банката) приключи проект с MasterCard, с който сертифицира безконтактен чип PayPass и нови БИНове за карти от типа Debit MasterCard, Debit MasterCard Business и MasterCard Gold и готовност на Банката да въведе нова кредитна карта за физически лица MasterCard Gold. „Търговска банка Д“ АД стана пълноправен член на MasterCard, което дава право на банката да издава карти от този бранд, както и да приема и обработва плащания на банкомати на територията на България.

Изготвена бе Стратегия за развитие на картовия бизнес в дружеството-майка (банката) през следващите 3 години с цел задоволяване на потребностите на клиентите и оптимизиране на процесите.

Броя на АТМ терминалите към 31 декември 2016 година инсталирани и работещи е 69, което позволява на Банката да осигури тази услуга в повече от 60 населени места на страната.

„Търговска банка Д“ АД предлага на своите клиенти услугата cash advance (теглена на пари в брой от ПОС терминали в банкови офиси) в 50 локации на банката, както и услугата плащане на 144 ПОС терминала в търговски обекти и общини при 125 търговци. През изтеклата 2016 година, банката сключи договор за обслужване на голямата търговска верига, на базата на която бяха инсталирани още 70 ПОС терминала в 58 търговски обекта на фирмата.

3. Публични клиенти

Като част от структурата на дружеството-майка (банката), отдел Публични клиенти осъществява взаимоотношения на банката с клиенти, възложители по смисъла

на Закона за обществените поръчки и други приложими актове, регламентиращи правния ред по осъществяване на публичните процедури.

През 2016г. не са извършвани организационни промени в отдела, като неговата структура е запазена непроменена.

Целите на отдела за 2016 г. бяха постигнати на ръст в този сектор по отношение на кредитен портфейл и клиентска база, и като брой и като обем. С привличането за комплексно обслужване се създават предпоставки за нарастване на обемите и при други сегменти, като привличане на служителите за клиенти по предлаганите продукти за индивидуални клиенти – сметки, картови продукти, депозити, кредити, инвестиционни услуги и др.

През 2016г. не бяха достигнати заложените обеми при кредитирането, като в резултат на рефинансиране на няколко големи експозиции бе отчетен спад. Основна причина за този резултат е силната конкурентна среда, най-вече в ценово отношение. Въпреки това бе постигнато почти 100% изпълнение на заложената лихвена доходност, а именно неизпълнение само с 0,3%.

Годишният ръст при привлечените средства е 29 691 хил. лв. или с 37%, което е преизпълнение на бюджета за 2016г. с 12%. Същевременно е постигнато намаление в цената на привлечения ресурс с 0.3% по разплащателни сметки и с 1.6% по срочни депозитни сметки, което е преизпълнение на бюджета съответно с 0.1% и 1% за съответните видове сметки. Това е рефлектирало върху разходите за лихви, както като абсолютна, така и като относителна стойност.

4. Финансови пазари и инвестиции

През изминалата 2016 финансова година в Дирекцията на дружеството-майка (банката) продължава работа по текущите задачи в качеството ѝ на трейдъри по осигуряване на ликвидност и инвестиране на свободните средства.

Дирекцията осигурява оперативната ликвидност, необходима за текущите разплащания чрез сделки на паричния пазар.

През 2016 г. Дирекцията продължи да поддържа относително висок портфейл от ценни книжа, като към края на отчетния период общият обем на притежаваните от банката ценни книжа е малко под 138 млн. лв.

През изминалата 2016 г. основен приоритет на Дирекцията в областта на инвестициите беше намаляване на чувствителността на портфейла към пазарни рискове. Въпреки драматичните спадове в цените на книжата на Република Турция, следствие на опита за преврат, Дирекцията успя да запази качеството на портфейла, без да реализира загуби. Въпреки намаляването на размера на портфейла, дирекцията успя да изпълни заложените в бюджета приходи. Постигнатият нетен доход от покупко-продажба на

ценни книжа за 2016 г. е 2,61 млн. лв. и лихвените приходи от портфейла от ценни книжа са 4,20 млн. лв.

В областта на валутната търговия 2016 г. също беше много успешна, нетният резултат от тази дейност възлиза на 6,39 млн. лв., което е над два пъти на планирания приход.

През изминалата година Дирекцията продължи работата по обслужване на клиенти в качеството ѝ на инвестиционен посредник. В тази област дирекцията реализира няколко големи репо сделки, които донесоха допълнителен доход от почти 270 хил. лв.

Благодарение на благоприятното развитие на паричните пазари през изминалата година участието на Дирекцията беше много успешно, като реализираните приходи от лихви бяха 569 хил. лв., което превишава планираното.

5. Д Застрахователен брокер ЕООД

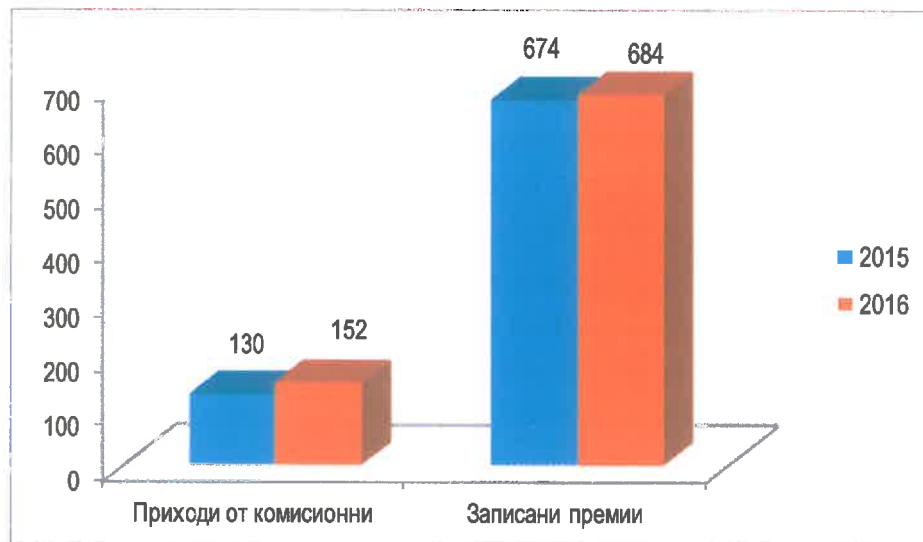
През 2016 г. дъщерното дружество е сключило 1 120 броя застрахователни договора в „Общо застраховане“ и 19 в „Живото застраховането“.

Общо записан премиен приход през 2016 година е в размер 684 хил. лева.

Реализираните комисиони по сключените застрахователни договори са 152 хил. лв.

Наблюдава се увеличение на записаните премии на годишна база в размер на 10 хил. лева или ръст от 2 % на годишна база. Отчетено е нарастване на комисионното възнаграждение през 2016 г. по сключените застраховки и реално събрани премии с 22 хил. лв. или 17% спрямо 2015 г.

Приходи и записани премии

Д Застрахователен брокер има сключени договори със следните застрахователни компании:

- ЗАД „Алианц България“
- ЗАД „Армеец“
- ЗАД „Булстрад ВИГ“
- ЗАД „България“ АД
- ЗАД „Виктория“ АД
- „ДЗИ ОЗ“ АД
- „Дженерали застраховане“ АД
- „Евроинс“ АД
- „Евроинс - здравно осигуряване“ ЗЕАД
- Ей Ай Джи Юръп Лимитид (клон България)
- ЗК „Лев Инс“ АД
- ЗК „Медико 21“
- „ОЗК“ АД
- ЗК „Уника“ АД
- „ХДИ Застраховане“ АД

За 2016 г. е отчетена счетоводна печалба в размер на 59 хил. лева (2015 г.: 51 хил. лв.).

6. Д Лизинг ЕАД

Дъщерното дружество Д Лизинг ЕАД предоставя лизингови услуги както на клиенти на групата Търговска банка Д, така и на външни за групата клиенти.

Като търговско дружество една от целите на Д Лизинг ЕАД е да извършва дейност по предоставяне на финансиране при максимално пазарни и ефективни условия, така че да формира печалба за своя акционер, като в същото време отговаря на постоянно

променящите се очаквания на своите клиенти. Стремещът е непрекъснато да се развиват и актуализират предлаганите продукти и услуги, и по този начин лизинговото дружество да се превърне в разпознаваема финансова институция на лизинговия пазар в България и да обогати продуктовата гама предлагана в групата Търговска банка Д.

Към 31.12.2016 г. активите на дъщерното дружество са в размер 3 234 хил. лева. Дружеството е предоставяло финансиране на целевите си групи под формата на финансов лизинг на стойност 2 747 хил. лв., формирана от 34 бр. лизингови сделки.

Пасивите на дъщерното дружество представляват главно задължения по сключени договор за кредит с Търговска банка Д АД в размер на 1 205 хил. лв., както и с Българска Банка за Развитие АД, в размер на 978 хил. лв., усвоени по програма „ПРОГРЕС” , с подкрепата на Европейския инвестиционен фонд и „Европейския механизъм за Микро финансиране на „Европейския съюз”.

Приходите от лихви за 2016 г. са в размер на 136 хил. лв., което представлява приблизително 90 % от общите приходи на дружеството за този период, други приходи от дейността на стойност 20 хил. лв., като основен дял от тях се дължи на приходите от доставка на специализирана техника и съоръжения

7. Д Имоти ЕООД

Д имоти- предметът на дейност включва покупко-продажби на недвижими имоти, проектиране, обзавеждане строеж на недвижими имоти с цел продажба, отдаване под наем. През 2016 г. дружеството не е извършвало активна дейност.

IX. Планове за развитие

В съответствие с чл. 45 във връзка с чл.39 т.4 от закона за счетоводството Групата представя очакваното стратегическо развитие през 2017 година.

Групата на Търговска банка Д предвижда:

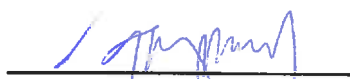
- Устойчив ръст и развитие на дружеството-майка и неговите дъщерни дружества;
- Формиране и поддържане на имидж на сериозен играч на пазара на банковите продукти и услуги;
- Осъществяване на пълна синергия между Корпоративно банкиране и Банкиране на дребно, активизиране на кръстосаните продажби;
- Модернизация на съществуващите и създаването на нови продукти и услуги, съответстващи нуждите на клиентите;
- Създаване и поддържане на устойчива връзка с клиентите, изграждане на лоялност и добавена стойност;

- Доразвиване на алтернативните канали за дистрибуция за привличането на допълнителен бизнес, инициативи и продажбени кампании, маркетингова подкрепа;
- Подобряване на вътрешната организация, с цел достигане на пазарните стандарти по отношение на процесите и одобренията на кредитните сделки;
- Интензивно обучение на служителите и отлично ниво на обслужване на клиентите.

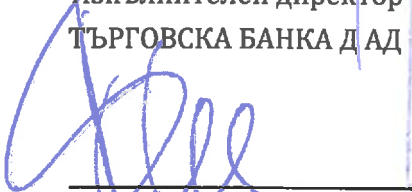
Х. Събития след датата на финансовите отчети в съответствие с чл. 45 във връзка с чл. 39 т. 3 от закона за счетоводството

След датата на изготвяне на консолидирания годишен финансов отчет не са настъпили събития, които да имат ефект върху финансовите отчети на банката към 31 декември 2016 година.

Дата: 31 март 2017

Анна Аспарухова
Изпълнителен директор
ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

Мартин Ганчев
Изпълнителен директор
ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Групата Търговска банка Д (групата) се състои от Търговска банка Д АД (дружество-майка (банката) и нейните три дъщерни дружества – Д Лизинг ЕАД, Д Застрахователен брокер ЕООД и Д Имоти ЕАД.

Състав и функциониране на административните, управителните и надзорни органи и техните комитети

Дружество майка

Търговска Банка Д АД има двустепенна форма на управление. Общото събрание на акционерите избира Надзорен съвет, който от своя страна избира членовете на Управителния съвет, Изпълнителните директори и определя тяхното възнаграждение.

Управителен съвет - отговаря за цялостната организация и ефективното функциониране на системата за управление на риска в Банката както и насоките за нейното развитие; определя нивото на „рисковия апетит“ на Банката, утвърждава всички политики, правила и процедури, отнасящи се до управлението на риска, утвърждава система от лимити с цел смекчаване на основните банкови рискове и поддържане ниво на риска в желаните граници;

Изпълнителни директори - организират работата по правилното прилагане на възприетата политика по управлението на рисковете и спазването на утвърдените лимити за дейностите, за които пряко отговарят, контролират работата на отделните структурни звена по отношение анализа и оценката на риска.

Комитет по риска - Надзорният съвет на банката изпълнява функциите на Комитет по риска, като съветва и дава указания на Управителния съвет на банката във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на риска и склонността на банката към поемане на риск и подпомага контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал.

Комитет за управление на активите и пасивите - орган за управление на ликвидността, компетентен да подготвя планове за действие в случаи на непредвидено изтичане на парични средства, дължащо се на неочаквани събития или неблагоприятни обстоятелства, като отчита възможното въздействие на алтернативни сценарии по отношение на Банката или на пазара като цяло, както и комбинация от тях; извършва

текущ контрол и анализ на капиталовата адекватност на Банката и при необходимост предлага на УС проект на решение за промяна на структурата на активите и пасивите и възможностите за диверсификацията им; разглежда всички политики, правила, процедури и лимити отнасящи се до управлението на всички видове риск и ги предлага за одобрение на Управителния съвет, анализира текущото състояние на активите и пасивите на "Търговска банка Д" АД, наблюдава, рисковете свързани с управление на ликвидността на Банката и пазара на финансови инструменти и предлага конкретни мерки в случай на отклонение от приетите лимити или при извънредни ситуации;

Кредитен комитет - постоянно действащ колективен орган, чиято основна дейност е насочена към оценка на кредитния риск, произтичащ от конкретни кредитни сделки или обща кредитна експозиция на лице или група свързани лица и одобрение на параметрите по тях в рамките на своите компетенции, като със своите предложения и решения съдейства за увеличаване на кредитния портфейл чрез ефективен подбор на кредитните сделки;

Провизионен съвет - специализиран консултативен и контролен орган към УС на Банката, чиято основна дейност е насочена към минимизиране на риска от загуби на Банката, посредством системата за наблюдение, оценка, класифициране и провизиране на рисковите експозиции; извършва оценка и класификация на рисковите експозиции; взема решения за проценти за загуба от обезценка по МСС 39 и риск от загуба по всяка класифицирана рискова експозиция и по портфейлите от редовни експозиции със сходни рискови характеристики; взема решения за реструктуриране на рискови експозиции и предлага на УС тяхното одобрение;

Комисия за оценка на рискови събития - специализиран вътрешен орган на ръководството на Търговска банка Д АД в областта на управлението и контрола на операционния риск; взема решения за окончателно регистриране на настъпили оперативни събития, извършва оценка на евентуално възникналите загуби, анализира регистрираните в счетоводните регистри данни;

Комисия по разглеждане на жалби, сигнали и възражения - постоянно действащ колективен орган, който отговаря за разглеждане на жалби, сигнали и възражения, подадени до Търговска банка Д АД, като обсъжда, анализира и взема решения по случаите, с които е сезиран;

Комитет за сигурността на информационните системи - изпълнява планираща и координационна функция по отношение на дейностите, свързани със сигурността на информационните системи в Банката, одобрява процедурите по прилагане на правилата за информационната сигурност и ги предлага за одобрение от Управителния съвет на Банката;

Комитет за управление на плана за действие в кризисни ситуации - отговаря за изготвянето на "План за действие в кризисни ситуации" в Банката, отговаря за избора на методика за тест на плана за непрекъсваемост, отговаря за цялостната организация и провеждането на тестове, извършва анализи по възможностите за извършване на застраховки с цел възвръщане на загубите при рискове, които не могат да бъдат контролирани изцяло.

Кординационна група по прилагане на мерките срещу изпиране на пари, финансиране на тероризъм и специализиран нормативен контрол, Комитет по условията на труд, Комисия по проблемни кредити, Одитен комитет, Комисия за общи услуги, Комисия за ИТ услуги.

Дъщерни дружества

Д Лизинг ЕАД

Едноличен собственик на капитала на дружеството е Търговска банка Д АД. Представител на едноличния собственик на капитала на дружеството е управителният съвет на Търговска банка Д АД.

Дружеството се представлява от всеки двама от тримата членове на Съвета на директорите.

Съвет на директорите – управлява дружеството като спазва изискванията на действащото законодателство и устава, както и решенията на едноличния собственик на капитала и носи отговорност за оперативното управление на дружеството.

Комитет по обезценка – взема решенията за класифициране и определяне размера на загуба от обезценка на рисковите експозиции.

Застрахователен брокер ЕООД се управлява и представлява от управител.

Д Имоти ЕООД се управлява и представлява от управител.

Политика на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи

Политиката за осигуряване на разнообразие при подбор на членовете на управителния съвет на дружеството – майка описва законовите изисквания към членовете на Управителния съвет, вкл. изпълнителните членове на Управителния съвет на банката, представени са изискванията, целящи осигуряване на разнообразие при подбора на членовете на Управителния съвет на банката, заложи са и подробно описани критерии, на които е необходимо да отговарят и качествата, които е необходимо да притежават членовете на ръководния орган на банката.

Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на дружествата от групата във връзка с процеса на финансово отчитане

Вътрешната контролна система на финансовото отчитане и отчетност на групата Търговска банка Д е разработена в резултат на проучвания на добри отчетни и контролни практики в България и на големи международни групи, както и при спазване на националните законови изисквания, вкл. за листвани на регулирани пазари компании и групи. Тя е в постоянен процес на наблюдение от страна на ръководството и на доразработване и усъвършенстване.

Вътрешната контролна система на финансовото отчитане и отчетност на дружеството-майка представлява комплекс от поведенчески и технически принципи, правила, средства, процедури и контролни действия, които са специално разработени и приспособени към спецификата на банката, нейната дейност и отчетна система. Тя е насочена към:

- осигуряване на текущо наблюдение и насочване на отчетните дейности спрямо техните цели и очакванията на различните й потребители, и постигане на необходимата им ефективност и ефикасност, вкл. при използването на заетите ресурси; и
- осигуряване на адекватно и своевременно адресиране на установени бизнес рискове, които имат влияние върху финансовата, управленска и оперативна отчетност.

По-специално, тя е разработена по начин, който да създава комфорт на ръководството, че:

- банката спазва приложимите законови изисквания в областта на счетоводството, отчетността и другите пряко свързани с тях области, и особено изискванията на Закона за счетоводството и Международните стандарти за финансово отчитане;
- в банката се спазват инструкциите и насоките на висшето ръководство по отношение на отчетността и документацията;
- налице е изискваната ефективност и ефикасност на финансово-счетоводния процес, вкл. консолидационния и документалната обосновааност;
- налице е висока степен на сигурност по опазването и поддържането на активите на банката, вкл. и превенция от измами и грешки; и
- налице е осигуряване на достоверна, качествена и своевременна финансова и оперативна информация за вътрешни и външни потребители.

Основните компоненти на вътрешната контролна система относно финансовото отчитане и отчетност включва:

- възприемане и спазване на етичните принципи и правила на поведение, които са приети с Етичния кодекс на Търговска банка Д АД и по отношение на финансовото отчитане и отчетност и всички свързани с нея процеси, процедури и действия на целия персонал на банката;
- разработване и определяне на оптимална структура от звена, ангажирани в процесите, свързани с финансовата отчетност, с ясно дефинирани отговорности и делегации, правомощия и задължения, вкл. чрез разработени писмени вътрешни документи;
- разработване на политики за подбор, обучение и развитие на персонала, зает в процесите на счетоводството и финансовата отчетност;
- разработване, внедряване и поддържане на контролни процедури и правила за всеки етап от процесите, свързани със счетоводството, финансовото отчитане и отчетност, с приоритетно постепенно въвеждане на формализирани писмени процедури; и
- разработване на процедури по идентифициране, наблюдение и управление на рисковете, свързани със счетоводството, финансовото отчитане и отчетност, вкл. разработването на адекватни мерки и действия за тяхното минимизиране;
- разработване и поддържане на адекватна организация на информационната система, вкл. контроли за достъп, въвеждане, обработка и извличане на данни,

промени в системата, разпределение на отговорностите на зетите в нея лица, както и съхранение и опазване на целостта и истинността на данните в системата.

Контролна среда

Етични принципи и правила свързани с процесите на счетоводство, финансовото отчитане и отчетност

Ръководството на различните нива в групата Търговска Банка Д е въвело и постоянно наблюдава спазването на етични ценности като почтеност, независимост и обективност като фундаменти на професионалното поведение на всички лица, зети в процесите, свързани със счетоводството и финансовото отчитане в банката. Те се явяват рамката, спрямо която е изградена контролната среда, и които са повлияли върху ефективността на проектирането на модела, администрирането и текущото наблюдение на останалите компоненти на вътрешния контрол в областта на счетоводната дейност и финансовата отчетност. Почтеността и етичното поведение са продукт на установените общи етични и поведенчески стандарти на банката. Те са ясно комуникирани с целия финансово-счетоводен и контролен персонал, както и те непрекъснато се утвърждават на практика.

Етичните принципи, които ръководят професионалното поведение и които следва да се спазват от всички лица, ангажирани пряко или косвено в счетоводната дейност и процесите по и свързани с финансовото отчитане са: обективност; безпристрастност; независимост; консервативност; прозрачност; методологическа обоснованост; последователност и използване на независими експерти. Тези принципи се прилагат на всички етапи на финансовото отчитане при: избор на счетоводна политика; счетоводно приключване; изготвянето и прилагането на приблизителни счетоводни оценки и изготвянето на публични и управленски финансови отчети, на други публични доклади и документи, съдържащи и финансова информация.

Етичният кодекс регулира и се отнася до професионалното поведение на служителите, взаимоотношенията между служителите и клиентите на Банката, взаимоотношенията между отделните служители, защита на интересите на Банката, предотвратяване на конфликта на интереси, както и начините за разрешаването им, при възникване. Етичният кодекс има за цел:

- да определи етичните стандарти на професионалната дейност на служителите;

- да предложи норми на поведение, които ще помогнат на служителите да управляват своите действия в области, където могат да възникнат конфликти между морала, поставените задачи и индивидуалната култура на служителите;
- да създаде единност чрез преодоляване на конфликтите и споровете;
- да създаде добра атмосфера между всички служители, спомагаща за споделянето на опит и изграждането и развиването на професионализъм.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложен в този кодекс и приети от всички служители, се цели изграждането и утвърждаването на положителния имидж на банката. Правилата на поведение, съдържащи се в този кодекс, са неизменна част от ежедневната дейност на служителите от банката като спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от необосновани обвинения от страна на клиентите на банката. Дейността на служителите се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, отговорност и отчетност. При подбора на кандидати за работа в банката се отчита наличието на качества, отговарящи на изискванията за професионална етика. Всяко лице, което постъпва на работа в банката, се задължава да изпълнява възможно най-добре възложените му служебни задачи.

Дъщерните дружества следват утвърдените правила, политики и процедури на дружеството-майка, съобразявайки се и с конкретните специфики на самите дружества.

Управленски органи, отговорни за отделните компоненти на цялостния процес по счетоводство и финансово отчитане в групата

Дружество-майка (банката)

Управленските органи, които носят определени отговорности и правомощия относно процеса на финансово отчитане и респ. на други свързани с него процеса са: Управителният съвет, Директор дирекция Главно счетоводство, директор дирекция Планиране, контроли финансова отчетност и ръководителят на служба „Вътрешен одит“. Техните функции и отговорности могат да се обобщят по следния начин:

- Управителният съвет приема и потвърждава: счетоводната политика и промените в нея за всеки отчетен период, разработените счетоводни приблизителни оценки към датата на всеки отчетен период, вкл. прилаганата методология; финансовите отчети и доклади, и други публични документи, съдържащи финансова информация; функциите, организацията и

отговорностите на всички структурни звена и техните ръководители, заети в процесите по и свързани с финансовото отчетване; разработването, внедряването и текущото наблюдение функционирането на отделните компоненти на вътрешната контролна система, вкл. дейността на отдел „Вътрешен одит“;

- Директор дирекция Главно счетоводство организира и ръководи счетоводно отчетната дейност на банката – контролира и методологически направлява текущото счетоводство, отговаря за разработването и внедряването на счетоводно отчетните методики и техники; отговаря за процеса по счетоводно приключване и изготвянето на всички счетоводни приблизителни оценки, предлага и разработва счетоводни политики и промени в тях, следи за текущи промени в МСФО.
- Директор дирекция Планиране, контрол и финансова отчетност осъществява цялостна организация, методологическо обезпечаване и реализация на процеса, свързан с изготвяне на индивидуалните и консолидираните финансови отчети на банката, вкл. текущия контрол, инструктиране, наблюдение и анализи на финансовите отчети за целите на консолидация на дружествата от групата на Търговска банка Д АД, осъществява комуникацията с регулаторните органи, изготвя анализи, прогнози и мениджърска отчетна информация, осъществява контакт с вътрешни и външни експертни органи, консултантски и одиторски компании.
- Служба „Вътрешен одит“ извършва последващ контрол върху операциите и дейностите, свързани с изготвянето на финансовите отчети на банката и спазването на въведените вътрешни контроли по отделните рутинни и нерутинни процеси. Следи и оказва съдействие за постигане на целите и задачите на банката. Съдейства за ефикасното, ефективно и икономично използване на ресурсите, както и за постигане на адекватен контрол на различните рискове. Съдейства за опазване стойността на банковите активи. Следи за законосъобразността на дейността, за точно спазване на политиката, плановете, вътрешните правила и процедурите. Изразяват становище по адекватността на системите за вътрешен контрол и управлението на рисковете на организацията на процесите, както и системите за мониторинг и отчетност и тяхната адекватност и ефективност.

Дъщерни дружества

Д Лизинг ЕАД – органите които носят определени отговорности и правомощия относно процеса на финансово отчитане и респ. на други свързани с него процеса са Съветът на директорите и главният счетоводител.

Застрахователен брокер ЕООД - органите които носят определени отговорности и правомощия относно процеса на финансово отчитане и респ. на други свързани с него процеса са управителят и главният счетоводител.

Д Имоти ЕООД се управлява и представлява от управител - органите които носят определени отговорности и правомощия относно процеса на финансово отчитане и респ. на други свързани с него процеса са управителят и главният счетоводител.

Политика и практика, свързани с човешките ресурси във финансово счетоводните отдели

В дружествата от групата има установени политики и правила, свързани с управлението на човешките ресурси, заети в процеса на финансово отчитане и другите процеси, свързани с него. Те включват наложени и прилагани политики и процедури при подбора и назначаването на такива кадри, насочени към образованието и професионалния опит, компютърната грамотност и владението на чужди езици от кандидатите. При подбора водещи са изискванията, заложиени в длъжностните характеристики на отделните позиции.

Към политиките за управление на персонала са включени и такива, свързани с постоянното допълнително професионално обучение, осъвременяване и разширяване на знанията и уменията на заетите специалисти. Банката ежегодно актуализира и приема план за предстоящи обучения на служителите. Задължително се провеждат обучения при промяна на нормативни актове, МСФО, данъчни закони и други, касаещи пряко тяхната работа. Целта на тази политика е да се постигне актуализиране и увеличаване на тяхната експертиза и усъвършенства на уменията им за повишаване на ефективността при изпълнение на служебните им задължения.

Процес за оценка на риска свързан с финансовото отчитане в групата

Управителният съвет, директор дирекция Главно счетоводство и директор дирекция Планиране, контрол и финансова отчетност на дружеството-майка имат ключова роля в процеса за постоянно идентифициране, наблюдение и контрол на бизнес рискове, вкл. за

установяване и контрол на ефектите от тях, които оказват и пряко влияние върху отделни процеси и обекти от счетоводството, финансовото отчитане и отчетността на групата Търговска банка Д. Те, заедно, осигуряват цялостния мониторинг върху процеса по управление на рисковете.

Рисковите фактори, имащи отношение към надеждната финансова отчетност, включват външни и вътрешни събития, сделки и обстоятелства, които могат да възникнат и да се отразят негативно върху способността на дружествата от групата да създават, поддържат и обработват счетоводни и оперативни данни по начин, който да гарантира достоверна финансова отчетност, отчети и доклади. В групата са дефинирани като основни следните фактори:

- като външни рискове се определят: промяна в бизнес средата и пазарната среда на дружеството-майка (банката) и нейните дъщерни дружества, както и в предлаганите от групата продукти и услуги; дейността на конкурентите; промяна в законовата и регулаторна рамка; промени в ключови доставчици или клиенти/групи от клиенти; недобросъвестни или злонамерени действия от външни лица; бърз корпоративен растеж и растеж на групата; развитие на дружествата, в които банката държи значителни инвестиции под формата на участия и/или предоставени кредити.
- към вътрешните рискове се причисляват: промяна в техническата инфраструктура на дружествата от групата, на начина и интензитета на използване на наличните активи и ресурси; въвеждането на нови продукти и услуги; нови счетоводни политики и МСФО; промени в персонала на дирекциите, отговорни за финансовата отчетност; промени в информационните системи; грешки в работата и/или недостатъчни знания или умения на персонала, бързо разширяване дейността; приложение на множество приблизителни оценки – особено приложение на справедливи стойности и изчисляване на възстановими стойности на определени нетекущи активи, с участието на външни експерти.

Рисковите фактори, които имат повтарящ се характер и/или са свързани с приложение на счетоводни политики и приблизителни оценки, текущо се следят от директори дирекция Главно счетоводство и директор дирекция Планиране, контрол и финансова отчетност на дружеството-майка (банката), които предлагат решения за управлението и правилното отразяване на техните ефекти във финансовите отчети.

Новите рискови фактори се идентифицират, оценяват и разработват от директор дирекция Главно счетоводство и директор дирекция Планиране, контрол и финансова отчетност. При необходимост, се използва и консултантска помощ от независими консултанти, вкл. и за приложението на нови МСФО. Общото наблюдение на процеса по управлението на рисковете, свързани с финансовото отчитане се осъществява от управителния съвет на дружеството-майка (банката).

Органи, отговорни за осъществяването на контролни функции върху процеса на финансово отчитане

Надзорен съвет – преглежда годишните финансови отчети – индивидуален и консолидиран и предложенията за разпределение на печалбата и представя на едноличния собственик на капитала годишния доклад за дейността на дружеството-майка, вкл. консолидирания доклад за дейността.

Одитният комитет независимо наблюдава реализацията на процесите по финансово отчитане, прилаганите счетоводни политики и ефективността на вътрешната контролна система на банката, вкл. управлението на риска, както и изпълнението и резултатите от външния и вътрешен одит

Информационна система

Дружество-майка

Информационната система на Търговска Банка Д АД включва инфраструктура (физически и хардуерни компоненти), софтуер, хора, процедури и данни. Банката е внедрила през 2016 г. нова система за електронно банкиране. Тя обхваща всички процеси по обслужване на клиент по електронен път. Системата е адаптирана и внедрена, при отчитане на спецификите на самата банка. Функционалностите на системата позволяват клиентско обслужване идентично като с това на фронт офис. Системата за Интернет банкиране е разработена в съвременен динамичен дизайн позволяващ ползването и на всякакви крайни устройства, и интуитивна потребителска навигация. Системата разполага с двуфакторна защита / OTP – метод на оторизация с динамични ключове на електронни трансакции/.

Освен основната информационна система / БАНКЕР /, в банката се използват и следните системи: CARD MANAGEMENT SYSTEM, Portfolio Management System, Система за обслужване на ЦК, Документна система, Система за Одобрение на кредити. Връзката

между тях е изградена посредством интерфейси. Качеството на информация, генерирана от системите осигуряват значителни възможности на ръководството да взема адекватни, обосновани и своевременни решения при управлението и контрол на дейностите по изготвянето на различни финансови и управленски отчети, както и на други публични документи с финансова информация.

Информационната система, имаща отношение към целите и процеса на финансовото отчитане, обхваща методи и документация, които:

- идентифицират и отразяват всички валидни сделки и операции;
- описват своевременно сделките и операциите с достатъчно подробности, позволяващи подходящата им класификация за целите на финансовото отчитане;
- оценяват стойността на сделките и операциите по начин, който позволява отразяване на тяхната подходяща парична стойност във финансовия отчет;
- определят времеви период, през който са възникнали сделките и операциите, за да позволят записването им в подходящия счетоводен период;
- представят подходящо сделките и операциите и свързаните с тях оповестявания във финансовия отчет съгласно изискванията на отчетната рамка.

За доброто и безрисково функциониране на информационната система в банката отговарят различни отдели в структурата на Дирекция Информационни технологии. Техните функции са разпределени според приетите им функционални характеристики по следния начин:

ИТ Операции – Структура отговорна пряко за текущата поддръжката на ползваните в банката приложни системи , интерфейси между тях. Провеждане на тестове на разработки. Внедряване на версии;

ИТ Развитие – Структура отговорна пряко за осъществяване на Процеса на Change Management, посредством който биват изпълнявани изменения в приложните системи в банката. Провеждане на тестове на разработки ;

ИТ Инфраструктура – Структура поддържаща хардуерната, комуникационната и сървърна инфраструктура на банката;

ИТ Хелп Деск – Структура имаща за цел да осигурява първа линия на поддръжка на вътрешни потребители на ИТ услуги.

Дъщерни дружества – дружествата използват софтуери, които генерират информация, предоставяща възможности на ръководството да взема адекватни, обосновани и своевременни решения при управлението и контрол на дейностите по изготвянето на различни финансови и управленски отчети, както и на други публични документи с финансова информация.

Дирекция Главно счетоводство в дружество-майка

Дирекцията се ръководи от директор Главно счетоводство, който изпълнява функциите на главен счетоводител на Търговска Банка Д АД. В състава на дирекцията се включва заместник главен счетоводител и експерти. В структурно отношение той се състои от отдел „Счетоводна методология, данъци и счетоводно отчитане“, отдел „Бюджетни разпоредения“, отдел „Запори по сметки“ и отдел „Бек офис и клонова мрежа“. Съгласно функционалната характеристика дирекцията обхваща и реализира изцяло счетоводно-отчетната функция в банката, вътрешния счетоводен контрол. В неговите отговорности е коректното и последователно приложение на разработените счетоводни политики, разработването и приложението на вътрешен сметкоплан; отчетни методики, текущото водене на счетоводството; текущия счетоводен анализ и контрол на отчетните данни и документация; своди; изготвянето и/или обработката на входящите данни за приблизителните счетоводни оценки заедно с ангажираните експерти, както и докладване на установени отклонения и несъответствия на управителния съвет; и спазването на нормативните изисквания в областта на счетоводството, данъците и други свързани с тях области.

Счетоводната политика на групата се актуализира при необходимост и подлежи на одобрение от управителен и надзорен съвет. Актуализираната счетоводна политика се публикува чрез вътрешната система за оповестяване на актуализирани и нови политики.

Изборът на отчетната рамка е дефиниран на база изискванията на Закона за счетоводството. Търговска банка Д АД прилага Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз. Текущият контрол за правилното приложение на МСФО се извършва от дирекция Главна счетоводство и дирекция Планиране, контрол и финансова отчетност. Допълнително потвърждение за коректността на приложението се получава от външните одитори.

Дирекция планиране, контрол и финансова отчетност в дружество-майка

Дирекцията се ръководи от Директор дирекция и се състои от следните отдели – „Бюджетиране и планиране“, „Финансова отчетност“ и „Управленска информация и контрол на приходите и разходите“. Съгласно функционалната характеристика дирекцията организира и ръководи разработването на годишни и средносрочни планове за развитие на бизнеса и бюджета на банката, като и да контролира изпълнението на поставените бизнес целите и на изпълнението на годишния бюджет. Разработва система за годишно бюджетиране по центрове на печалба, продукти и сегменти. Изготвя анализи и отчети на банковата система и сравнение на основни показатели в банката спрямо пазарните нива (пазарен дял, лихвени проценти и др.). Организира и ръководи процеса на контрол по отчетените приходи, обеми и изпълнение на бюджетните цели за годината. Участва в разработването на методологически правила и процедури за определяне на бизнес целите, приходите, разходите и инвестициите. Изготвя ежедневни справки за финансовото състояние на показателите на банката за целите на управлението, както и месечни отчети за финансовото състояние на банката. Ръководи процеса на контрол върху разходите на банката, както и на изразходването на бюджета за годината. Контролира изразходването на заложените в бюджета на банката средства за инвестиции за годината. Организира, ръководи и контролира процеса на изготвяне на информационно-аналитични обзори, доклади следене на макроикономическото развитие, политическите и други събития и тяхното отражение върху бизнеса и плановете на банката. Изготвя годишни финансови отчети по МСФО, годишни финансови отчети за местни нужди, за ФГВБ, КФН, БФБ, за Международни финансови институции, предоставящи външно финансиране. Участва в изготвянето на различни видове отчети във връзка с целите на надзора, регулациите на БНБ, банковата статистика, баланса на плащанията. Участва при разработването на вътрешно – нормативната уредба на банката, както и в усъвършенстването на методологията на планирането. Прави предложение за оптимизиране структурата на активите на банката. Организира, координира, ръководи и контролира цялостната дейност по събирането, обобщаването, анализирането и разпространяването на нормативно изискуемата статистическа и финансова информация за банката.

Изготвянето на финансовите отчети на групата за публично ползване е резултат на цялостен процес по счетоводно приключване на отчетен период. Този процес е формализиран чрез приети от ръководството документи с правила и инструкции. Те са

свързани с извършването на определени действия и процедури, и респ. изготвянето на определени документи от лица от дирекция Главно счетоводство, дирекция Планиране, контрол и финансова отчетност или от други отговорни лица и тези действия и процедури са насочени към: извършване на инвентаризации; анализи на сметки; изпращане на потвърдителни писма; определяне на най-добри приблизителни оценки като амортизации, преоценки, обезценки и начисления, които да са базирани на разумно обосновани предположения; проучвания и анализи на определени правни документи (договори, съдебни дела, становища на правни консултанти); проучвания и оценка на доклади на експерти (оценители, актюери, вътрешни одитори, други вътрешни експерти и длъжностни лица); изготвяне на справки и финансови пакети за консолидация; изготвяне, анализи и обсъждания на проекти на финансови отчети.

За дъщерните дружества функциите по последователно приложение на разработените счетоводни политики, разработването и приложението на вътрешен сметкоплан; отчетни методики, текущото водене на счетоводството; текущия счетоводен анализ и контрол на отчетните данни и документация, разработването на годишни и средносрочни планове за развитие на бизнеса и бюджета на банката, както и по изготвянето на годишни финансови отчети по МСФО, годишни финансови отчети за местни нужди се осъществяват от главния счетоводител на дружеството и ръководения от него отдел.

Контролни дейности

Контролните действия, които са предвидени в разработените и внедрени вътрешни контроли по процеси, включват: прегледи на изпълнението и резултатите от дейността; обработка на информацията; физически контроли и разделение на задълженията и отговорностите.

Общите контролите, които имат отношение към финансовото отчитане, могат да бъдат категоризирани като процедури, свързани с текущи и периодични прегледи и анализи на финансовите показатели и входящите данни за тях. Те включват прегледи и анализи на фактически отчетени данни за резултати спрямо бюджетни, прогнозни, предходни периоди, спрямо системата като цяло и спрямо таргетната група. Те обичайно могат да съдържат и предложения за оптимизации или преразглеждане на определени бюджети.

Контролите, заложиени към информационните системи на групата обхващат както контролите на приложните програми, така и общите ИТ контроли, които представляват политика и процедури, които спомагат за гарантиране на непрекъснатото правилно функциониране на информационните системи. Типичните контроли върху приложните програми, които са заложиени, са: проверка на математическата точност на записите, поддържане и преглед на сметки и оборотни ведомости, автоматизирани контроли, като проверки на входящите данни и проверки за последователността на номерацията и неавтоматично проследяване на докладите за изключения. Общите ИТ контроли включват: контроли върху промяната на програмите, контроли, които ограничават достъпа до програми или данни, контроли върху внедряването на нови издания пакетни софтуерни приложни програми и контроли върху системен софтуер, ограничавачи достъпа или текущото наблюдение върху ползването на системните помощни функции, които биха могли да променят финансови данни или записи, без да оставят следа за последващо проследяване.

Прилаганите физическите контроли обхващат:

- мерки за физическата сигурност на активите - обезопасени съоръжения и помещения, както и специални условия за достъп до активи и документи;
- специална процедура за одобрение на достъп до компютърни програми и файлове с данни;
- периодични инвентаризации - процедури по организацията и провеждането на инвентаризации чрез физическо преброяване/претегляне на наличностите/изпращане на подходящи писма за потвърждаване и сравняване със сумите, отразени в контролните описи и счетоводните документи/регистри.

В разработените и внедрени процедури по управление, организация и изпълнение на основните рутинни процеси (доставки и продажби), както и за процесите по изготвянето и приемането на комплексните приблизителни оценки (амортизация, обезценки, преоценки, актюерски изчисления и дългосрочни провизии) са предвидени и вътрешни контроли. Те са насочени към: оторизация на отделната операция и издаваните първични документи; преглед и проверка на издаваните документи и ангажираните в операцията активи; последващо преизчисляване и сравняване с други документи (договори, заявки, потвърждения, ценови листи и др.) и лица, както и разделянето на задълженията и отговорностите на участващите длъжностни лица на всяка стъпка от съответния процес, за да се осигури взаимен контрол между тях, както и за намаляване

на възможностите да се позволи на някое лице да бъде в позиция както да извърши, така и да прикрие грешки или измама в обичайния ход на изпълнение на задълженията си.

Групата е в процес на постоянно разширяване на формализираните контролни процедури и дейности.

Текущо наблюдение на контролите

Важна приоритетна цел на ръководството е, в лицето на директор дирекция Главно счетоводство и директор дирекция Планиране, контрол и финансова отчетност, да се установи и поддържа непрекъснат и ефективен вътрешен контрол. Текущото наблюдение на контролите от страна на ръководството включва преценка дали те работят както това е предвидено и дали те биват модифицирани по подходящ начин, за да отразят промените в условията. Текущото наблюдение на контролите може да включва дейности, като например, преглед от ръководството дали своевременно се изготвят вътрешните управленски отчети и дали ключови данни в тях са в равнение с потвърждение от трети лица и неговите предвиждания, оценка от вътрешните одитори на спазването на политиките и процедурите по осъществяването на рутинните процеси от страна на заетия в тях персонал, надзор върху спазването на етичните норми или общоприетите бизнес практики. Текущото наблюдение се извършва с цел гарантиране, че контролите продължават да действат ефективно във времето.

Вътрешните одитори, както и служителите, изпълняващи надзорни, мониторингови или контролни функции, също допринасят за текущото наблюдение върху вътрешните контроли по процесите на предприятието чрез своите оценки за отделни контроли или групи контроли. Обикновено те периодично предоставят такава информация, в хода на изпълнение на своите задължения и функции, и свои преценки относно функционирането на определени вътрешни контроли, фокусирайки значително внимание върху оценката на ефективността им, комуникират със съответните лица информацията за установяване на силните и слабите страни на вътрешни контроли и отправят препоръки за тяхното подобряване.

Надзореният съвет може да проверява всяко действие, свързано с дейността на групата, да проверява по всяко време счетоводните документи и книги и да констатира състоянието на групата.

Одитният комитет наблюдава ефективността на вътрешния контрол на дружеството-майка (банката) и системата за управление на риска, препоръчването назначаването на

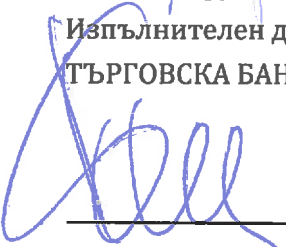
регистрация одитор (външен одитор) на банката и оценката на неговата независимост, политиката на банката по отношение на спазването на изискванията на нормативни актове, имащи значение за варното и честно представяне на финансовите отчети.

Дейностите по текущо наблюдение включват ползването на информация от външни страни, която посочва проблеми или да очертава области, нуждаещи се от подобрене. Такива страни са клиентите, доставчиците, надзорният регулатор в лицето на БНБ, регулаторният орган в лицето на КФН. Също така при изпълнение на дейностите по текущо наблюдение ръководството винаги взема под внимание и комуникацията с външните одитори, свързана с вътрешния контрол и установените от тях слабости и направени препоръки.

Дружествата от групата не са емитенти на ценни книжа и не планират да придобият публичен статут. За група Търговска банка Д не е приложим Кодексът за корпоративно управление, във връзка с изискванията на чл.100 (н), ал. 8, т.1 и т.2 от Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) .

Анна Аспарухова
Изпълнителен директор
ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

Мартин Ганчев
Изпълнителен директор
ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

Дата: 31 март 2017

